

Jsou náhrobky, na které jsou pravidelně kladeny věnce a květiny. Jsou jiné, na které padá podzimní listí, sníh či jarní déšť, ale vzpomínky se jim více méně vyhýbají. Chtěl bych připomenout náhrobky tří mužů, na které bychom zapomenout neměli.

Josef Peterka je mezi trampy znám jako Bob Hurikán. Kdyby nenapsal nic jiného, než píseň Hoši z Rikátáda, i tak by se zapsal do dějin trampské písně. Jenže Bob Hurikán, jehož nedožitě sté narozeniny jsme si v dubnu připomněli, toho stačil do své smrti v roce 1965 udělat hodně. Toulal se po Evropě i za jejími hranicemi a psal o tom zajímavé cestopisy, psal rodokapsy a především vytvořil monumentální a zatím ojedinělé Dějiny trampingu, jemuž věnoval celý život. Historici trampského hnutí se bez této knihy dodnes neobejdou. Bob Hurikán byl ale především čestný a statečný chlap. Za německé okupace pomáhal organizovat odboj proti nacistům a jen konec války mu zachránil život. Po roce 1948 pracoval na stavbě Slapské přehrady a vždy říkal přímo do očí, co si myslel. Zákeřná nemoc mu nedovolila ani dožít se šedesátky.

František Alexander Elstner se narodil o pět let dříve než Bob Hurikán. Kamarádi mu říkali Franku a nejčastěji se mu říkalo lovec kilometrů. Elstner vystudoval práva, byl jedním z prvních skautských vůdců v duchu E.T.Seatona, byl učitelem, agentem prodávajícím motorové oleje. Jeho první cesta vedla na Balkán a vykonal ji spolu s manželkou a kamarádem. Elstner propagoval výhradně české automobily, ať to bylo několik druhů vozů Aero či vozy Škoda. Před rokem 1939 projel Afriku, Spojené státy, Argentinu a spoustu států Evropy. V roce 1947 vytvořil při přejezdu Saharou s vozem Aero Minor dlouho nepřekonaný denní rekord 426 km. Jenže tento geniální malý vůz, který by dobyl svět, skončil po roce 1948 ve formě licence předané Polsku (Syrena) a F.A. Elstner jako "příživník" pracoval pár let jako dělník. V roce 1959 vykonal s kamarádem Honzou Fialou cestu vozem Octavia na Krym a zpět a jeho poslední cesta vedla jakoby symbolicky s "bílou slečnou Aerovkou" na Severní Moravu v roce 1969. F. A. Elstner napsal svým geniálně úsporným čtivým stylem spoustu knih pro dospělé i pro mládež. V roce 1974 pak dopsal Frank svou poslední životní kapitolu.

Při vyslovení posledního jména se jistě každý usměje. Jaroslavu Šterclovi, narozenému v roce 1919 v Blovicích u Plzně, nikdo neřekl jinak než Jarda nebo Jaroušek. Jarda byl jedním ze zakladatelů trampské osady Ztracená naděje, známé Ztracenky. Jezdil s kytarou a báglem na vandry od svých studentských let na stavební průmyslovce. Rád zpíval a hrál kamarádům a dokázal je bavit svým svébytným humorem. Jardovým celoživotním údělem byl kabaret, umělecký žánr, na který se u nás vždy hledělo maličko skrz prsty. Jenže jestli někdo vynesl tento žánr vysoko, byl to právě Jarda Štercl, který v kabaretu nejen hrál a zpíval, ale pro kabaret i psal. Jeho hereckým partnerem byl například známý předválečný filmový krasavec Raoul Schránil. Mocipánům padesátých let každou chvíli v Jardových textech něco vadilo a měl proto potíže. Ve filmu hrál většinou malé role. Jenže každý jeho vstup na plátno byl pro mě vždy

malým svátkem. Jardovou životní filmovou rolí byla úloha šlechetného kovboje Sandyho ve stejnojmenném filmu režiséra Kaněry z roku 1964. V roce 1968 účinkoval Jarda na Expo v Montrealu v pořadu Kinoautomat. Na rozdíl od svých kolegů si nešetřil na auto z Tuzexu, ale za všechny vydělané peníze podnikl cestu na Aljašku a splnil si svůj velký trambeský sen. Jardův malý byt byl plný pečlivě seřazených knih a nebylo oboru lidské činnosti, o němž by Jarda něco nevěděl. Každoročně startoval Běh Riegrovými sady a svůj poslední trambeský běh skončil v roce 1996.

Připomeňme si občas aspoň v duchu, že dějiny tohoto národa nedělají jen hrdinové z čítanek, ale i takoví, jakými byli uvedení tři bezva chlapi.